

گزارش: در دیدار آیت الله شاهرودی با مسؤولان دادگستری استان تهران عنوان شد: قضات از بروز نارضایتی جلوگیری کنند

حقوق :: نشریه قضاوت :: شهریور ۱۳۸۱ - شماره ۸

صفحات : از ۱۴ تا ۱۷

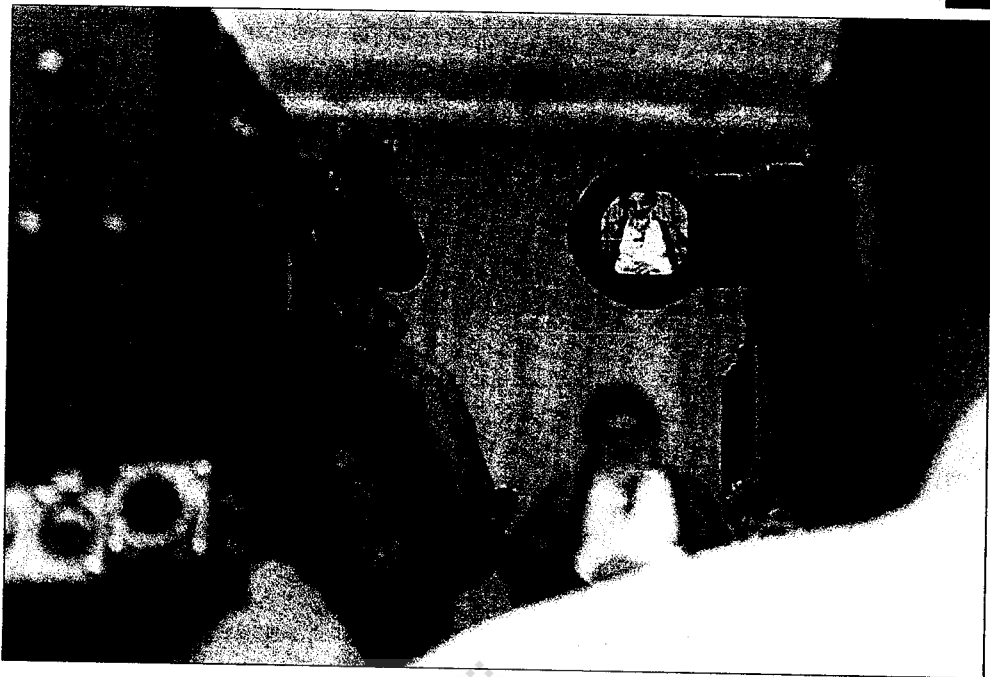
آدرس ثابت : <https://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/937457>

تاریخ دانلود : ۱۴۰۳/۱۱/۱۷

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) جهت ارائه مجلات عرضه شده در پایگاه، مجوز لازم را از صاحبان مجلات، دریافت نموده است، بر این اساس همه حقوق مادی برآمده از ورود اطلاعات مقالات، مجلات و تألیفات موجود در پایگاه، متعلق به "مرکز نور" می باشد. بنابر این، هرگونه نشر و عرضه مقالات در قالب نوشتار و تصویر به صورت کاغذی و مانند آن، یا به صورت دیجیتالی که حاصل و بر گرفته از این پایگاه باشد، نیازمند کسب مجوز لازم، از صاحبان مجلات و مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) می باشد و تخلف از آن موجب پیگرد قانونی است. به منظور کسب اطلاعات بیشتر به صفحه **قوانین و مقررات** استفاده از پایگاه مجلات تخصصی نور مراجعه فرمائید.

- امضای منشور همکاری مشترک اتاق بازرگانی ایران و قوه قضائیه (در دیدار رئیس و جمعی از اعضای اتاق بازرگانی ایران با آیت الله هاشمی شاهرودی توافق شد)
- تاریخی: در گفت و گو با آیت الله موسوی اردبیلی عنوان شد: امام، قوی ترین فرد را برای اداره قوه قضائیه در نظر گرفت
- دنباله اشکالات پیشین که تحت عنوان بندهای الف، ب، ج در شماره ۱۴ و ۱۵ سال پنجم مجموعه حقوقی وزارت دادگستری منتشر شد
- سخنان مقام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه ای در جمع قضات و مسؤولان قضایی کشور
- در دیدار قائم مقام وزیر توسعه و کار آفرینی و تعاون مالزی با دکتر ناظمی اردکانی عنوان شد تشکیل بانک بین المملی تعاون میان کشور های اسلامی
- دیدار هیأت مدیره کانون وکلای مرکز با حضرت آیت الله هاشمی شاهرودی ریاست قوه قضائیه
- سخنان مقام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه ای در جمع قضات و مسؤولان قضائی کشور
- دنباله اشکالات پیشین که تحت عنوان بندهای الف، ب، ج در شماره ۱۴ و ۱۵ سال پنجم مجموعه حقوقی وزارت دادگستری منتشر شد
- تشکیلات سازمان بورس و اوراق بهادار تصویب شد / بانکها مجازند ۲ درصد کسری وثایق بانکی را به عنوان کارمزد دریافت کنند
- مدیران فکر می کنند نظارت دست آن ها را می بندد! در گفت و گو با اصغر پورمتین و علی اصغر علیزاده عنوان شد

در دیدار آیت الله شاهرودی با مسوولان دادگستری استان تهران عنوان شد

قضات از بروز نارضایتی جلوگیری کنند

هم بهتر به نتیجه خواهد رسید. هر چه در این بخش ضعف، کاستی و کمبودی شکل بگیرد، . . . درست است که در تجدیدنظر و یا جاهای دیگر قابل نقض است ولی اولاً، این نقضها هزینه های زیادی دارد؛ ثانیاً، بالاخره خسارت هایی را برای طرفین در بردارد. خیلی مهم است که در ابتدا، احقاق حق شود یا اینکه نه در پیگیریهای بعدی احقاق حق شود؛ هم از نظر اطلاع دادرسی و هم از نظر حقوقی که این وسط پایمال می شود و دخالت هایی که ممکن است بشود. . .

پس ما هر چه بتوانیم، باید بخش اول دادرسی را که دادگاههای بدوی و مجتمعه و مدیریتهای نظام دستگاه قضائی را تقویت کنیم. قضات با دانش بیشتر، قضات با آگاهی بیشتر با نگرشهای صحیح تر و توانمندیهای بالاتر را در این بخش قرار بدهیم. به نظر من، این یکی از همان راههای اصلاح و توسعه قضائی خواهد بود و در برنامه ریزیها، طرحهای اصلاحی و توسعه ای می بایستی به این مهم واقعا دقت شود.

قوه قضائیه به مثابه یک وزارتخانه!

با دقت و استماعی که صحبت های مسوولان و گزارشها می کنم، خودم شرمند می شوم که ما هنوز با گذشت دو سال سه سال تصدی توانسته ایم آن حداقل نیازمندیهای کادر قضائی و اداری خودمان را و مایحتاج این عزیزان را برآورده کنیم؛ آن جوری که دلمان می خواست. . . این واقعا یک

جمهوری اسلامی است، از دشمنی های گوناگون، تهاجمات مختلف، فرهنگی، دینی، سیاسی، اقتصادی، داخلی، خارجی، آنها هم مزید بر علت شده است و نظام ما را به یک حساسیت و مشکلات جدیدی رو به رو کرده است که باز برای رفع این تهاجمات و مقابله با این دشمنیها و حفظ و حراست از نظام و دستاوردهای نظام، ارزشهای انقلاب اسلامی. . . اینها باز بخش عظیمی از آن بر دوش دستگاه قضائی قرار گرفته است اینکه رهبر معظم انقلاب تأکید می کنند که دستگاه قضائی قلب جامعه است و قلب نظام است، در حقیقت بر اساس این نگرش است قلب دستگاه قضائی هم، قضات و کادر قضائی و مدیران قضائی هستند مخصوصاً قضات و مدیرانی که رسیدگی اولیه و اصلی پرونده ها و برخورد با مشکلات مردم و احقاق را دارند.

اینجا جداً قلب دستگاه قضائی هستند می بایستی به اینها هم توجه بیشتر بشود. هم خود این عزیزان مقام و اجر خودشان را بدانند هم تصمیمات جوری اتخاذ شود که این قلب هر چه قویتر و مقتدرتر بتواند رسالت و وظیفه اصلی خودش را انجام دهد. بالاخره تجدید نظر و دیوان عالی، بالاخره مراحل بعدی است بالاخره آنچه که در ابتدای تشکیل و تکوین پرونده شکل می گیرد. آن مسأله اصلی کار است؛ هر چه این کار بهتر انجام بگیرد و دقیقتر، صحیح تر عادلانه تر و با توان و مبانی و دانش علمی بالاتر؛ این پرونده

آیت الله هاشمی شاهرودی، ۱۲ شهریور ماه در دیدار با رئیس کل، رؤسای مجتمعه های قضائی، دادگستریها، محاکم عمومی بخش و سایر مسوولان ستادی دادگستری کل استان تهران، پیرامون وضعیت موجود دستگاه قضائی کشور، سخنان مهمی را ایراد کرد. ماهنامه «قضاوت» به منظور آشنایی هر چه بیشتر همکاران محترم قضائی، با دیدگاههای اصلاحی ریاست محترم قوه، متن جامع سخنان ایشان را در این شماره به چاپ می رساند.

احقاق حق در مرحله نخست!

دستگاه قضائی، حساسترین و اساسی ترین رکن یک نظام اجتماعی و حکومتی است. تمام حقوق سیاسی، خصوصی، اجتماعی، فرهنگی و برابری عدالت را در همه زمینه ها در نهایت بخشی که اجرا می کند دستگاه قضائی است که این خود، مهم ترین و حساس ترین و خطیر ترین مسوولیت و مقدس ترین رسالت است این هم در نظامهای مدرن امروز دنیا جامعه حکومتی و سیاسی پذیرفته شده است هم در قفه ناب ما و مکتب اسلام، رسالت قضائی و جایگاه دستگاه قضائی، شأن و منزلت قاضی، مسوولیت عظیم قاضی بسیار مهم و خطیر و بالا دیده شده است به گونه ای که قاضی را منصب قضاوت را، منصب نبی و وحی قرار داده است.

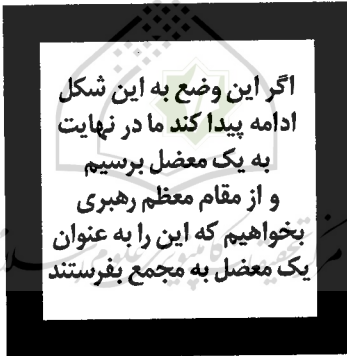
مشکلات و مسوولیت های جدیدی که دامنگیر نظام نوپای

است. بحث قانون اصل (۵۸۹) و برنامه سوم، احیای شوراها و داور میانی گریها، خانه‌های حکمت هر چه تکثیر شود و در ساختار احیا شود، اینها قطعاً کم می‌کند. این مطلبی است که هم در دنیا مورد عمل است، عرض کردم، در یک جلسه‌ای، یکی از کشورهای اروپایی که بررسی و بازدید شده است، ۹۴٪ پرونده‌ها دادگاههایی به نام دادگاههای منجستر حل و فصل می‌شوند که اینها دادگاه صلح هستند. حقوقی - کیفری ۹۴٪، ۶ درصد می‌رود به دادگاههای کیفری یا حقوقی و در حقیقت قضاوت است.

اینها با داور و صلح و سازش حل می‌شوند و بعضی از اختلافات خیلی محدود در مسائل جزئی، آنجا حل می‌شود. و لذا در حدود ۱۳۰ هزار قاضی دادگاه صلح دارد در کشور انگلستان که تقریباً هم مرز ما هست از نظر جمعیت، ولی قاضی که از لحاظ رتبه بالاتر است به یک هزار یا دو هزار شاید نرسد، تعداد خیلی کمی می‌باشد. اینطور از گزارش هیأت به یاد دارم خیلی کمتر از قضات ما، ۱۳۰ هزار قاضی صلح دارد. یعنی در اکثر شهرها، یا روستاها و بخشها، اول به جایی می‌رود که صلح شود و طبق آنچه که اختیار دارند حکم می‌دهند مابقی که همین ۶ درصد است، بالا می‌رود. این مسئله خیلی مهمی است.

در فقه ما هم که آمده است هم در قرآن در روایات، هم در تأکیدات ائمه ع^ع من اخیراً یک روایتی را از امیرالمؤمنین ع^ع دیدم در رابطه با تبیین کیفیت اداره، که می‌گوید پیامبر اکرم ص^ص در مورد قضات، اول سعی می‌کرد مصالحه را انجام بدهد برای دو طرف دعوی، وقتی به نتیجه نمی‌رسید آن وقت تازه دادگاه را تشکیل می‌داد ببیند پس این چیزی است که در دین ما، آیین ما، مکتب ما، فقه ما آمده است ما هم همین کار را بایستی می‌کردیم و باید بکنیم بنابراین، ما هر چه بتوانیم باید نهادها میانجی‌گری و داورهای حل اختلاف، این قبیل کارها را زیاد کنیم. خود دادگستری سعی کند در درون خودش یک شعبه‌ای ایجاد کند، اول پرونده‌ها را ارجاع بدهد به آنجا، نیروهای ویژه هم برای این کار، بکار بگیرد و اگر نتواند، استخدام هم بکند، هم جا دارد. اینها طرفین دعوی را سعی کنند که به صلح بکشاند با زبان معین با تفندهای خوب این هم ثواب زیادی دارد، هم این تراکم پرونده‌ها از بین می‌رود، هم برکات حل و فصل یک پرونده نیز اساس صلح و سازش اصلاً قابل قیاس نیست با حکم، چون حکم بالاخره تحمل است بر یک فرد! این از نظر روانی آثار خوبی دارد، خوب مردم به هم نزدیک می‌شوند، دو طرف دعوی با هم خوب می‌شوند، آن یک تحمل است، هزینه زیاد دارد، مشکلات زیادی دارد. اینها مسائلی است که در این ساختار خیلی اثر می‌گذارند. کار دیگری که می‌شود کرد، بازنگری قوانین است: برخی از مراجعات را چه حقوقی، چه مدنی، چه کیفری ما باید بتوانیم اینها را از حالت جرمیت و نیاز به قضاوت بکشیم بیرون، اصلاً این همه ممنوعیت‌های که ما در قوانین داریم، همه‌اش که شرعی نیست! خیلی هایش ممنوعیت‌های قانونی است، جرایم شرعی که چند تا بیشتر نیست و خیلی هایش قانونی است. یعنی قانون آمده یکی چیزی را ممنوع کرده، می‌توان اینها را با قانون مربوط کنیم به ممنوعیت‌های مدیریتی و مسائلی از این قبیل که در اختیار دستگاههای دیگری است مانند قوانین رهنمایی - رانندگی و تخلفات اداری و امثال اینها و اگذار کنیم به این دستگاهها، ابتدا یک ممنوعیتی را ما جرم نکنیم و بعد هم بایسیم مجازات تعیین کنیم که هر اختلافی بشود جرم زود بیاید دادگستری و مشمول آیین دادرسی بشود

دستگاهی که مسؤلیت را انسان پذیرفته، باید نگاه کند و آنهایی که سروکار دارند با این دستگاه چندر رضایت دارند، چه اندازه احساس می‌کنند که این دستگاه کار خودش را به نحو احسن انجام داده؟ این یک مسأله‌ای است که باید مورد توجه قرار بگیرد و مسأله دیگر اینکه، انسان اگر بخواهد پویایی داشته باشد باید بر روی نقاط ضعف بیشتر توجه کند؛ نقاط مثبت حفظ شود؛ تشویقها صورت بگیرد ولی نقاط ضعف را هم بزرگ کند در دل خود و نه در نگاه و دید مردم؛ و تبلیغات که این بحث دیگری است؛ در رسیدگیها و بررسیهای کاری خودش و برنامه‌های کاریش این را بزرگ جلوه بدهد و حساسیت بیشتری نسبت به آنها نشان بدهد و سعی کند که آنها را رفع کند. به این ترتیب، دستگاه رو به تکامل و اقتدار بیشتر و بهینه کردن روشها و بهبود اوضاع می‌رود والا حالت ایستایی پیدا می‌کند این دستگاه. من از این باب به بعضی از نکات اشاره می‌کنم یک مسأله کلی هست که من چند بار عرض کردم، من احساس می‌کنم این پرونده‌های ورودی که روز به روز هم آمارش بیشتر می‌شود که طبق آمار در سال ۸۰، ۶ میلیون و ۲۰۰ هزار پرونده داشته دستگاه قضائی؛ اینها ممکن است بعضی هایش ارجاعی باشد، تکراری باشد ولی ورودی است و ثبت شده در رایانه‌ها و دستگاهها. این ۶ میلیون و ۲۰۰ هزار ورودی،

آمار خیلی وحشتناکی است احساس من این است که یکی از اصلاحات کلانی که باید بشود اگر بخواهیم وضع دستگاه قضائی را به یک وضع معقول و قابل قبول و بدون این فشارها تبدیل کنیم، باید کاری کنیم که این فشارها کم شود. این تراکم ورودی پرونده‌ها کاهش پیدا کند این هم به این نیست که شعبه اضافه شود، قاضی اضافه شود، مجتمع اضافه کند؛ این تنها راهش نیست و شاید این اصلاً راه درستش نیست! ما حالا بالاخره حدود ۶ هزار قاضی داریم در کل کشور این جامه ۶۰ میلیونی، احساس می‌کنم که یک اصلاح ساختاری لازم است که مطرح هم شده کاری بایستی کرد که این ۶ هزار قاضی حالا هر تعدادش که مشغول به کار هستند، اینها واقعاً آن که استحقاق قضاوت و رسیدگی قضائی دارد بیاید در دستگاه قضائی. خیلی از مسائل است که می‌شود که به نحوه دیگری حل و فصل شود و اصلاً وارد نشود به دستگاه قضائی. هر مرافعه‌ای، قضائی نیست، می‌شود خیلی از مرافات غیر قضائی بشود. این یک اصلاحی است در ساختار. به نظر من که یکی از راهکارهای بسیار خویش همین دو سه تا لایحه است که تصویب شده، احیای دادرسیها نقش خواهد داشت، ۵۰ یا ۶۰ درصدش در دادرسیها می‌تواند حل‌شده، این خودش یک نوع کم کردن

وظیفه است و هنوز قوه قضائیه مخصوصاً بخش دادگستری در کل قوه قضائیه از مظلومترین و محرومترین دستگاهها هستند. ما خیلی تلاش کردیم و از هر دری وارد شدیم، ولی خوب یکی از اشکالات (هم قانون اساسی و هم قانون عادی) عدم استقلال دستگاه قضائی است. از لحاظ بودجه، دستگاه قضائی که می‌باید مستقل باشد و مستقل هم هست در قانون اساسی، این بخش مورد توجه قرار نگرفته. در قانون اساسی، استقلال در امر امکانات و بودجه، نقشی هم نه در تدوین بودجه و نه در تصویب آن دارد. آن دو قوه دیگر یکی خودش تدوین کننده بودجه است و قوه دیگر هم تصویب کننده هر گونه نقش داخلی را می‌تواند داشته باشد و لذا آن دو قوه مشکلاتشان حل است. ولی قوه قضائیه در این باره هیچگونه نقشی ندارد. همانند در دستگاه فرعی دیگری، مانند یک وزارتخانه و کمتر از یک وزارتخانه محکوم آن چیزی است که در آن دو قوه تدوین می‌شود و بعد هم در اجراء از همان فرمولهای سفت و سخت محدودیتهای بسیار سنگین تخصیص و تأمین و موافقتنامه امضا کردن، در اختیار قوه دیگری است.

جداً قوه قضائیه در این قسمت بسیار مظلوم است و هیچ گونه اختیاری از خودش ندارد. در صورتی که منابع عمده‌ای هم در تاریخ انقلاب و ثروتهای عظیمی را هم برای خزانه بیت المال و دستگاههای دیگر تأمین کرده است؛ به وسیله احکام قضائی تأمین شده است، حفظ خیلی از ثروتهای امروز در گرو این قضاوتهاست ولی متأسفانه این قسمت درست انجام نگرفته است و من بارها در جلسات مشترک با دو قوه دیگر، گفته‌ام که شما با هر کشوری که بخواهید مقایسه کنید، وضع امکانات و به اصطلاح شرایطی را که لازم است آن حداقلهایی که لازم است برای کادر قضائی، دستگاه قضائی، در هر کشوری حتی عقب افتاده‌ترین کشور هم که در جهان ملاحظه کنید باز می‌بیند که دستگاه قضائی کشور ما محرومتر و مظلومتر است این بسیار دردناک است برای ما و از خود ریاست جمهوری خواستیم که متأسفانه تا به حال آنچه که مطلوب بوده، انجام نشده که هیچ مسائلی هم که تصویب شده و مقام رهبری دستور داده‌اند، انجام نگرفته.

ولی می‌بایست یک فکر اساسی برای اصل قضیه کرد ما این را به عنوان یک مشکل و سیاستهای قضائی در مجمع بردیم، آنجا هر چه سعی کردیم که استقلال تأمین بودجه را به قوه قضائیه به عنوان یک سیاست تصویب کنیم، نشد! گفتند خلاف قانون اساسی است و به عنوان سیاست قابل بحث نیست و فقط به عنوان بندی آمد که دولت موظف است نیازمندیهای دستگاه قضائی را رفع کند حالا این یک توصیه است چه کسی است که به این توصیه‌ها عمل کند و به نظر من اگر این وضع به این شکل ادامه پیدا کند، ما در نهایت به یک معضل خواهیم رسید و تحت عنوان یک معضل، از مقام معظم رهبری خواهیم خواست که آن را به عنوان یک معضل به مجمع بفرستند و یک کاری بکنند برای حل آن.

راهکارهای کاهش کاهش دعای:

بخش دیگر هم در مورد کار هست حالا دادگستری (مخصوصاً این بخشی که عرض کردم) قلب دستگاه قضائی است؛ یعنی مدیریتهای قضائی در آن رسیدگی‌های اولی ببینید همه این تلاشها روشن است همه این همتها و فعالیتها بسیار ارزنده و طاقت فرسا، واقعاً پیش از توان، مورد تقدیر و مقدس است ولی از بُعد دیگر هم، به

هم از نظر عمق و سختی و دشواری رسیدگی به یک پرونده و سهولت آن موضوع، هم از نظر موضوع، اینها را می‌شود انجام داد که خیلی از این تقاضاها و مشکلات به نظر من مال همین است. ما همه را آمده‌ایم یک کاسه کرده‌ایم؛ یک قاضی که دو سال، یک سال است تازه قاضی تحقیق شده... قاضی بازرس، با یک قاضی که ده تا بیست سال سابقه قضائی دارد و دانش قضائی بالاتری دارد افکار قضائیش مشخص است، اینها را در یک عرض گذاشته‌ایم، این را کرده‌ایم مسؤول یک شعبه و دیگری را کرده‌ایم مسؤول یک شعبه دیگر هم عرض! اینها را می‌شود با اختیاراتی که مدیریهای قضائی دارند، واقعاً تنظیم کرد

چور دیگر باید دید...

ببینید اگر بنا باشد که قاضی دید خیلی خشک داشته باشد و دید حکومتی نداشته باشد، خیلی جاهها، واقعاً با آنکه قصدش خیر است ولی نتیجه‌اش شر و ضرر خواهد شد، هم برای دستگاه هم مردم و هم نظام اینجا مدیریهای مجتمعهای قضائی می‌توانند نقش داشته باشند از اختیارات خودشان استفاده کنند و هدایت کنند مخصوصاً پرونده‌های بخصوص را که جنبه‌های سیاسی و مطبوعاتی تبلیغاتی دارد مهم است در حد یک مسأله معمولی نیست، یا مسائلی که مربوط می‌شود واقعاً به آن مظاهر اجتماعی که همه می‌بینند آن مشکل هست و قوه قضائیه نتوانسته این را حل کند چرا چون قوانینش یک جور است که از آن راه حل نمی‌شود و از یک دید حکومتی قابل حل است با یک دید حکومتی می‌تواند یک مدیریت دیگری بکند؛ فرضاً قاضی می‌گوید من می‌نشینم در شعبه خودم آن آقا بیاید اینجا تا من فصل خصومت کنم این یک دید است که با دید حکومتی فرق دارد در یک دید حکومتی، یک قاضی با داشتن بینش بالا برود در صحنه فضاپوش را هم بیارود پیش خودش، دفتر و وسائلی را بیارود در صحنه تا بتواند با یک ناهنجاری مقابله کند تا قوه قضائیه قوه‌ای باشد که حافظ سلامت جامعه امنیت برای مردم این دیدها دیدهای حکومتی است که لازم است اگر ما بخواهیم آن رسالت خودمان را انجام دهیم به گونه‌ای که مردم بگویند به قوه قضائیه دارد خوب انجام وظیفه می‌دهد امنیت تأمین شده شرورها از بین رفتن مواد مخدر کم شد با فسادهای اجتماعی مبارزه شده، این دید این مدیریت را می‌خواهد.

اصل دید که ایجاد بشود که الحمدالله همه هستند همه مخلصند، همه عاشق انقلابند، عاشق حکومت اسلامی هستند، مخصوصاً جاههایی که حاکمیت و رهبری روی آن انگشت می‌گذارد، مثل مفاسد اقتصادی، اجتماعی، مسائل این چنینی... این دید باید ایجاد شود، مدیریت مناسب هم شکل بگیرد حالا امکانات و بودجه هم شاید بخواد که آنها مثل بقیه موارد انجام می‌گیرد در نظر گرفتن شرایط، اگر مدیریت دقت و بازرسی کند، این بازتابهای

که حکم کرده یکی از قضات خوب را ابلاغ دادیم که برود و این تعداد مورد را در مجتمعها رسیدگی کند که عجیب، در همان روز اول با سرعت آزاد شدند که اینها اگر هر وقت دیگری این رسیدگی بر ایشان انجام می‌گرفت، قبل از این آزاد می‌شدند واز همه مهمتر مشخص شد یک بنده خدایی یک سال اضافه زندان رفته، یک آدم به اصطلاح بی گناهی را یک سال در زندان نگه داشتند... امیرالمؤمنین «ع» می‌فرمایند: عدم اجرای حد الهی بر گناهکار اولیتر و بهتر است تا اجرای حد بر شخص بی گناه! واقعاً همین جور است حالا چه اثراتی برای خودش و خانواده‌اش داشته و چه بازتابی داشته بماند... اینها به نظر من مربوط می‌شود به عدم دقت در مدیریها، اگر اینها اصلاح شوند، در هر سطح مدیریت و در هر جای که باشند، از این جور چیزها کم نداریم که می‌بایستی اصلاح شوند. راهش این است که مدیریها فعالتر بشوند، متمرکز بشوند بر روی مسائل اصلی، اینها حقوق مردم و انسانهاست و اگر عمداً این کار را انسان بکند، بسیار گناه است! مگر می‌شود کسی را بدون جرم یک ساعت در زندان نگه داشت؟ حقوق الناس هم است در روایات ما از حقوق الهی امتیاز بیشتر است. پس کار بسیار سختی است و خدا هم از آن نمی‌گذرد، آن طرف پل جلوی ما را می‌گیرد کیفیت برخورد با مراجعین، این با یک مدیریت توانمند و کنترل و نظارت قابل حل است. دفتر، منشی، مدیر دفتر بد برخورد کند؛ نیروی انتظامی بد برخورد کند؛ خدای نکرده یک شعبه بد برخورد کند، اینها همه باید بوسیله مدیریت مجتمع کنترل و نظارت شود که این را دغدغه خاطر خود را بدهد.

علمی شدن محاکم:

از مسائلی دیگری که در مدیریت مهم است که البته می‌بایست در قانون می‌آمد ولی نیامده، از راه مدیریت انجام شود... من در جلسه‌ای به آقای علی زاده عرض کردم این تخصصی کردن که ایشان هم اشاره فرمودند که انجام گرفته تا اندازه‌ای، این اندازه تخصصی و کیفری و حقوقی و مدنی خاص، خیلی تخصصی کلان است، خیلی کلی است، بیش از این تخصص لازم است.

تخصص موضوعی است مثلاً پرونده‌های که مربوط می‌شود به شهرداری یک جور پرونده است؛ بازرگانی یک نوع از پرونده‌هاست؛ بهزیستی یک نوع از پرونده‌هاست... اینها از موضوعی می‌شود که این تقسیم بندیها انجام بگیرد از نظر کیفیت و دقت و عمق پرونده هم می‌شود تقسیم بندی کرد. پرونده‌های که حقوقی است، یک نوع قاضی لازم دارد، هر قاضی که نمی‌تواند مثلاً پرونده‌های پیچیده اقتصادی را دنبال کند و قاضی خاص می‌خواهد قبلاً بود کیفری ۱، کیفری ۲، حقوقی ۱ و ۲، خوب ما این را می‌توانیم به شکل دیگری احیا کنیم، این نیاز به مدیریت دارد. تخصصی کردن دادگاههای و تقسیم بندی دادگاهها،

و مسائل دیگر این واقعاً کار درستی نیست خیلی از جرایم را ما می‌توانیم از حالت قضائی بیرون بکشیم یعنی آن را تخلف بکنیم، در حقیقت یک نوع مربوط به امور اجرایی می‌شود، مربوط به این بخش از مدیریت جامعه، اینجا را قرار می‌گیرد و بعد اگر به آن اعتراضی صورت گرفت او حالا بیاید دادگستری، عین کارهایی که به عنوان تخلفات اداری و شهرداری و دارایی و امثال اینها انجام می‌گیرد، این بسیار کم می‌کنم و مردم هم پرونده‌ها را ما چاره‌ای جز این نداریم والا این روندی که دارد می‌رود هر سال ۲۰٪، ۳۰٪ و ۴۰٪... در سال ۸۰ افزایش پرونده داشتیم. این تا کی؟ و واقعاً این چیز درستی هم نیست. ما همه را کردیم قضائی و مربوط کردیم به دادگستری، ساختار یک اصلاح این چنینی می‌خواهد این یک بحث بسیار مهمی است که عرض کردم قوانینی در این زمینه تنظیم شده آن بحث بازنگری قوانین هم، بخشهای ستادی که متصدی این بررسیها هستند دیرخانه آن شورای عالی توسعه قضائی، شورای مدیران کل استانها این مسائل را هم بررسی کنند تا در این سمت هم ما بتوانیم به یک نتیجه خوب برسیم

تجدید نظر در مدیریهای قضائی

اما بحث دیگر که بسیار لازم است بحث مدیریت است ما در مدیریهایمان هم می‌بایستی واقعاً یک تجدید نظری بکنیم و مدیریت قضائی، بنده احساس می‌کنم بعضی از نارسائیهها و مشکلاتی که شکل می‌گیرد، مربوط به مدیریهایمان ما می‌باشد ما باید مدیریها را تقویت و تعزیت کنیم، ابزار لازم را در اختیار این مدیریت را قرار دهیم. این هم مسأله‌ای است. من چند تا نمونه عرض کنم. من نمی‌خواهم خدای ناکرده نقد کنم ولی خوب یک کار غیر ارزنده، یک ناهنجاری می‌شود مخصوصاً در این بخش شرایط پر تنش امروز و با این وضع غیر منصفانه اطلاع رسانی و تبلیغات موجود در جامعه ما... یک پرونده کوچک را بزرگ می‌کنند و به اسم تمام دستگاه قضائی ثبت می‌کنند و کل قوه قضائیه را سیاه می‌کنند با یک پرونده. در دستگاههای دیگر، صدها از این تخلفها و خلافها انجام می‌گیرد آنجا که می‌رسد می‌گویند مسوولش کار را خراب کرده ولی اینجا کل قوه قضائیه را سیاه می‌کنند و یک پرونده را به رخ همه می‌کنند و می‌گویند که قوه قضائیه سیاسی شده... لذا باید در مدیریها خیلی دقت کرد، مثلاً ما یکدفعه در مورد زندانها که از اول هم مورد دغدغه ما بود، یک گروه ویژه را گذاشتیم تا یک بازرسی بکنند البته بازرس کل را هم خواستیم که یک بازرسی و گزارش خوبی را در سراسر کشور انجام داد ولی حالا این که در تهران انجام گرفت و بعضی از استانها من خواستم بروند و از زندانهای بالاتر کالیف آمار بگیرند در تهران تعدادی زندانی بالاتر کالیف بودند در استانهای دیگر که تعداد آنها خیلی بیشتر بود، عمدتاً هم اینها مربوط می‌شدند به اجرای احکام، قاضی ناظر بر زندان شعبه‌ای

گزارش

یک نوع آموزشهای استراتژیک دارد که مدیرینا باید این کار را بکنند من یک وقتی به آقای شیخ عرض می کردم این قانون باید عوض شود. قانون بازداشت موقت برای کسی که هنوز محکوم نشده، فقط مهتم است. . . خوب این اگر فردا تیره شده، این ۵ ماه یا ۲ ماه را که رفته بازداشت، کی مسؤول این است در برابر خدا، چون این تیره شده و خود همین قاضی تیره اش کرده.

مثل محکوم است دیگر، فردا که تیره شد معلوم شد یکی از اولیایا هم بوده، کی پاسخ این را می دهد این قاضی چگونه به این نحو تدوین شده این که نمی شود هزار راه دیگر هست برای اینکه فرار نکند خیلی ها را هم می دانیم فرار نمی کنند ولی این کار را می کنیم، این مجازات است. در حقیقت که ما اسمش را می گذاریم بازداشت موقت در واقع یک مجازات. به نظر من قانون غلط است، چون قانون حق ندارد مجازات کند کسی را که در حد اتهام است نمی تواند رسیدگی کند خوب پرود تشکیلات قضائی آیین دادرسی خودش را رسیدگی کند نیروی خود را زیادتر کند که همان روز رسیدگی کند چرا فردا می اندازیم سه ماه در زندان به همه این بدبختها بعد هم بگوئیم بیخشد اشتباه شده اینها می بایستی اصلاح شود در جلسات کارشناسی پیشنهاد اصلاح را بدهید واقعاً حقوق افراد را که خیلی محترم است در اسلام آنقدر حرمت دارد که جواب ندارد. حرمت یک مؤمن به اندازه حرمت یک کبک است. جدا بعضی از مسائل را که برخورد می کنم، بدمن می لرزد که چطور قاضی این کار را کرده و بعد هم گفتند برو بی گناهی اینها حرمتها این الهی است فردا سؤال و جواب می شویم شومی نیست این حرفها ایش و خدش را سؤال می کنند اینکه از خدش خیلی بیشتر است. شومی هم نیست همه برای خدا و با عشق به انقلاب دارید کار می کنید، پس این ارزشهای اسلامی را حفظ کنید اینها نیاز به مدیریت قانون و برنامه دارد. اینها را خودتان فکر کنید و شما هم قطعاً از من بیشتر وارد هستید و خبرگی قضائی شما بیشتر است و راهکارها را هم بیشتر می توانید تشخیص بدهید.

این راهکارها را اعمال کنید هم آنچه که در اختیار شما یا مدیران است و آنچه که مربوط به ما می باشد، پیشنهاد بدهید ما این کارها را بکنیم. قداره کشان و آنها که قصد سیاسی و براندازی را دارند، زندان بیندازیم.

طبق آمار رئیس زندانها که دیروز داد، ۲۴ هزار زندانی داریم و بعضی از اینها یا چک است یا مدیونیت مالی است یا دبه است و تصادفات است که افتاده اند در زندانها؛ خیلی چیز بدی است، اینجا مدیریت لازم است. در چه سطح کلان چه در سطح مجتمع های قضائی؛ اینها قابل حل است. اگر حل بشود ما خیلی از مشکلات را می توانیم کاهش بدهیم انشاءاله، خداوند این توفیق را به شما و ما عنایت بفرماید.

والسلام علیکم ورحمة اله و برکاته

آن دیدهای حکومتی است و ندیدین شرایط فعلی است؛ یعنی در این شرایط، این قرار یا این حکمی را که دارد صادر می کند، چه بازتابها و اثراتی دارد؟ اینها را اگر نبینید، همین جور می شود که می شود و جداً ناراضیانی روز به روز زیادتر دارد می شود بر اثر این مسائلی که سرچشمه این جرایم، مسائل دیگری است که در جامعه هست ولی بالاخره منتهی می شود به قوه قضائیه می گویند آخرین جزء علت همیشه پای آن نوشته می شود معلول، چه خوب چه بد، چون آخرین جزئیات قوه قضائیه است آن است که حکم می دهد همه اش به پای او نوشته می شود. ریشه اصلی این فسادها در فقر است در بیکاری است در نبود اشتغال است در مسائل فرهنگی است نهاجمات فرهنگی و دشمنی ها تا آخر. . . اینها باید اصلاح شوند، اما چون بالاخره عاقبتش می رسد به دستگاه قضائی پرونده می شود و قاضی می خواهد، حکم می دهد، ثبت می شود به نام قوه قضائیه اینجا می بایستی آن دیدهای حکومتی و مدیریتی خیلی خوب و همه جانبه اعمال بشود تا این گونه هزینه های بسیار بد را نداشته باشیم و بحث مدیریت نسبت به نفوذها تعداد زیاد کسانی هستند چه در اطراف دعوی چه وکلای آنها چه کسانی که واسطه آنها می شوند اینها می شوند عوامل نفوذ ناهنجاری و فساد به درون دفتراها شیبه ها. خود شعبه ها مدیریت می بایستی حساس باشد نسبت به اینها نظارت کند، کنترل کند، تا دلالتها وارد نشوند، کارچاق کنها و وکلای اینجا بازی نکنند شما که می دانید چه وضعی است و اینها همه فسادهای که وارد می شود در دستگاه قضائی اعمال نفوذ شد اعمال غرض شد وقتی پرونده را می آوریم در نظارت و پیگیری می بینیم رسیدگی می کنی می بینیم یک کار چاق کنی خارج از دستگاه قضائی پشت این پرونده بوده و او سبب این اعمال نفوذ شده اینها را کنترل کنند اینها همه به اسم دستگاه قضائی تمام می شود. مدیریت از همه این جهات می بایستی حساس باشد اگر تشکیلات می خواهد، ایجاد کند برای خودش. داخل هر مجتمعی برای هر بخشی از این ناهنجاریها برای هر بخشی از این هزینه های که واقعاً اثراتش بر روی مردم است و نتیجه اش ناراضیانی از دستگاه قضائی است و همه اش هم به اسم دستگاه قضائی ثبت می شود. . . اینها را عزیزان مورد توجه قرار بدهند که توجه هم دارند. جلساتی که در مراکز استانها و مخصوصاً تهران تشکیل می شوند و قضات خوب و با تجربه هم شرکت می کنند حالا ماهانه است یا دوماهه نمی دانم. این بخشها را مطرح کنید و برای آنها راهکار پیدا کنید و طرح و برنامه بریزید و مدیریت قضائی را واقعاً تقویت کنید تا به این ترتیب ما انشاءاله بتوانیم برسیم به آن حد مطلوب و ایده آل قوه قضائیه و نظام قضائی اسلامی؛ تا بتواند عدل را احیا کند.

گسترش بحث حرمت انسانها بحث بسیار مهمی است، درباره حرمت انسانها باید تبلیغ کنید این نگرش را به همه قضات بدهید من احساس می کنم بعضی از مسائل، نیاز به

بد و این هزینه های ناهنجار رخ نمی دهند ما اوضاع زندان را که بازرسی کردند، جداً ما در خیلی از آقایان به این نتیجه رسیدیم. شخصی که برای یک جرمی گرفته می شود و می رود زندان در زندان آورده می شود به جرمی بدتر از آن جرمی که به خاطر آن زندانی شده کیفر برای جلوگیری از فساد است تا مجرم از جرم خودش دست بکشد ما کیفر را جوری انجام داده ایم که این بیشتر بیافتد در فساد باید این را قاضی تشخیص بدهد که برای چه دارد زندان می دهد؟ در چه شرایطی دارد زندان می دهد، قاضی می داند که ما زندان آماده برای اصلاح و تربیت نداریم اگر نمی داند این بحث مدیریت است و باید برود نگاه کند، از قاضی ناظر زندان پرسد که چه می گذرد در زندان؟ دیدهای کلان حکومتی اگر نباشد، این مفاسد هم هستند. . . زندانها واقعاً وضع بدی دارند. سازمان بازرسی، یک فیلمی حدود ۴ ساعت گرفته اند. از این ۴ ساعت، ۲ ساعت و سپس نیم ساعت را گزینش کرده و به ما نشان دادند. اصلاً همه تحت تأثیر قرار گرفتند. . . من گفتم این را باید تکثیر کنند و به همه آقایان قضات بدهند که نه وقت دارند و نه می شود همه را کشید در زندان، زندان را بیاوریم پیش آنها، این را به مدیر کلها بدهند و همه قضات این فیلم را ببینند این فیلم نیم ساعت تا ببینند وضع زندانها چگونه است و بعد از دیدن این فیلم، آیا دست یک قاضی می رود به نوشتن زندان، مخصوصاً زنان، کودکان، جوانان، با بحثهای مربوط به فرارهای بازداشت و وثیقه و آنها که دیگر خیلی عجیب است و اینها مدیریت می خواهد قضات و مدیران مجتمعها اینها را دنبال کنند نظارت کنند بحث کنند با آن شعبه و قانع کنند آن شعبه را که این جور زندان ندهند، چون کار عبارت است از انداختن یک آدم پاک جایی که نجس شود خوب این حرام است! خوب چگونه دستان به قلم می رود، هر جا بتوانید زندان ندهید که خیلی راه دارد به نظر من، راههای زیادی دارد که خیلی هایش مربوط به تشخیص می باشد. هر جا می تواند بازداشت و زندان ندهد وثیقه آن چنانی ندهد. اصلاً روح سیاستهای کیفری ما، همان تعزیرات و قصاص و حدود و آنهاست. زندان در موارد خیلی محدودی است. اینها فقط به جهت مصالح اجتماعی به طور قانونی آمده و مصالح اجتماعی خلاف این است. چرا این کار را می کنید؟ قاضی هم که مستقل است این فکر را بکند که دارد یک کسی را به فساد می کشد، آیا جایز است این کار را بکند؟ البته ممکن است بعضی ها به بن بست قانونی هم بر بخورند. قضات عزیز ما آن هم می شود راهکاری برایش پیدا کرد اگر لایحه می خواهد بگوید که ما بنویسیم، حالا ما خودمان یک کاری داریم می کنیم اگر اختیارات می خواهید، بگویید تا ما اختیارات بدهیم. خیلی از مسائل را من در این بخشنامه ها هم عمل نمی شود خیلی از مدیرینما می گویند خوب این نظر رئیس قوه است و من هم قاضی هستم و نظر خودم را دارم واقعاً اینجور نیست! ببینید اینها همان نداشتن

